ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି(ସି) ସଂଖ୍ୟା 23492/2023

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ)

* * * *

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ	*....*	*ଆବେଦନକାରୀ*

-ବନାମ -

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ	*....*	*ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ*

ଉପସ୍ଥିତ ଅଧିବକ୍ତାଗଣ:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ରାୟ, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଢି, ଡି ଏସ୍ ଜି ଆଇ ଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଭୋକ୍ତା, ସିଜିସି

ପୀଠାସୀନ :

କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତିର ତାରିଖ: 08.01.2024

ରାୟ

1. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଙ୍କୁ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଗଲା ।

2. ଆଜି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠର କାଗଜ ରୂପ ନଥିରେ ନିଆଯାଇଛି ।

3. ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଢାଞ୍ଚାରେ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦେଇ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 15 ମେ, 2023ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ (ସଂଲଗ୍ନକ-4)କୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

4. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରୟ, ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ନିବେଦନ କରନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା K7858157 ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ପାସପୋର୍ଟ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହା 27 ଫେବୃଆରୀ, 2023 ରେ ଅବଧି ଶେଷ ହେବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ସେ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନଟି ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ।

5. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରୟ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଉକ୍ତ ମାମଲାଟି ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନିଆଯିବା ସମୟରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ନିବେଦନ ହୋଇଥିବା ପୋଲିସ ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ତା.10 ମାର୍ଚ୍ଚ,2021ରିଖର ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର ପି.ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା ୪୪ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଆବେଦନକାରୀ ଆଇପିସିର ଧାରା 294/323/354/506/34 ଅଧୀନରେ ଦୋଷାରୋପର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ପୋଲିସ ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତିରେ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ

କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ କୌଣସି ପରୱାନା/ସମନ ବିଚାରାଧୀନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ନିବେଦନ କରନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ସମନ/ପରୱାନା ଜାରି କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ତାଙ୍କ ନିବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ପାସପୋର୍ଟ ଜାରି କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ୱାରା 10 ଅକ୍ଟୋବର, 2019 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକପତ୍ର ଉପରେ ସେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ(ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ), ଯାହା ଉକ୍ତ ସ୍ମାରକପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-5 (vi)ରେ ଅପରାଧିକ ମାମଲାର ବିଚାରଧୀନତା ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ । ଏହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> *"(vi) ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁଲିସ ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ 'ପ୍ରତିକୂଳ' ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ, ପୋଲିସ ବିବୃତିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ । <u>ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, କେବଳ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିବେଦନ ଧାରା 6(2)(f) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କେବଳ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ମାମଲା ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସଂଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ତେବେ ଜଣେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।</u>*
>
> *(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଗଲା)*

5.1. ତେଣୁ ସେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧର ସଂଜ୍ଞାନ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ, କେବଳ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ନିବେଦନ କରିବା ମାମଲାଟି ବିଚାରଧୀନ ଅଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ସେ, AIR Online 2023 AP 112ରେ ବିବୃତ ***ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର***

ରାଓ ମାଲାଡି-ବନାମ-ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ ଙ୍କ ମାମଲା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> *"**23.** ଜେ. ମାଥାନାଗୋପାଲ ବନାମ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ ମାମଲାରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମଦୁରାଇ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଉଦ୍ଧୃତାଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:*
>
> > *"19. ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ, ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରଧୀନତା ମାମଲାଟି ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପି.ଆର୍.ସି. ସଂଖ୍ୟା 32/2016 ରେ ମାମଲାଟି ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହାକୁ ଅପରାଧିକ ମାମଲାଟି ବିଚାରାଧୀନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଭାରତୀୟ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1967ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନପାରେ । ଏହା ଏପରି ଥିବାବେଳେ ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ "ସମ୍ପୃକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ"ଙ୍କୁ ଯିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।"*
>
> ***24**. ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ପିଏସପି ଡିଭିଜନ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା, ତା.10.10.2019ରିଖର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା VI/401/1/5/2019 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିବୃତିରେ ରଖିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ରର, କ୍ରମାଙ୍କ 6 ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:*
>
> > *"(vi) ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟକ ଆରକ୍ଷୀ ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ 'ପ୍ରତିକୂଳ' ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଆରକ୍ଷୀ ବିବୃତିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, କେବଳ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିବେଦନ, ଧାରା 6(2)(f) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କେବଳ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ମାମଲା ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ତେବେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"*
>
> ***25.*** *XXXX XXXX XXXX XXX*

HIGH COURT ORISSA

> ***26**. ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତା.10.10.2019ରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା VI/401/1/5/2019 କୁ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଦ୍ୱିଧାବୋଧ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ,1967ର ଧାରା 6(2)(f) କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଅପରାଧିକ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।"*

ତେଣୁ ସେ ନିବେଦନ କରନ୍ତି ଯେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ତେଣୁ ସେ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରଧୀନତା ଅପରାଧିକ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ନିବେଦନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନକରି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

6. ଶ୍ରୀ ପାଢ଼ି, ବିଜ୍ଞ ଡି ଏସ୍ ଜି ଆଇ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, 2021 SCC OnLine SC 3549ରେ ବିବୃତ, ***ବାଙ୍ଗାଲା କସ୍ତୁରୀ ରଙ୍ଗଚାର୍ଯୁଲୁ-ବନାମ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥା,*** ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯେତେବେଳେ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1967(ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 6(2)(e) ର ପରିସର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ, ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :

> *"......ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇପାରିବ ଯେଉଁଠାରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଆବେଦନ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 05 ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନୈତିକ ଅଧଃପତନତା ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ୍ କାରାଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସହିତ ଜଡିତ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି........"*

ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(e) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନର ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(f)

ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆବେଦନ ଉପରେ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ***ବଙ୍ଗାଲା କସ୍ତୁରୀ ରଙ୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟୁଲୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଅନୁପାତ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେବେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, 2023 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ 14 ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆହୁରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଆଜି ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠ ସହିତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ରଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> *"ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପାସପୋର୍ଟ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ୍ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି, ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି, ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କରେ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ପିଏଲଏ)ଙ୍କ ଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ସନ୍ଦର୍ଭ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ।*
>
> *2. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଆଇନ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଏହି ବିଷୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନେ ନିମ୍ନମତେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି :-*
>
> > *(i) ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ **ବିଚାର ଶେଷ ହୋଇଛି** ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ **ଦୋଷୀ/ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି**, ଯାହା ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ବଙ୍ଗଲା କସ୍ତୁରୀ ରଙ୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟୁଲୁ ବନାମ ସିବିଆଇ" ଶୀର୍ଷକ ମାମଲାରେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କେବଳ ସେହି ମାମଲାରେ ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ନୈତିକ ଅଧଃପତନତା ସହିତ ଜଡିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନ ତାରିଖ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 05 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1967 ର ଧାରା 6(2)(e) ଅନୁଯାୟୀ ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛନ୍ତି । [ଯାହା ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଆଧାରରେ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବାକୁ ମନା କରିବେ*

HIGH COURT ORISSA

ଯେ, ଯଦି ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅପରାଧ ଯାହା ନୀତିଭ୍ରଷ୍ଟତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛନ୍ତି]।

*(ii) ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ **ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିଛନ୍ତି**, ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ ଏହା ହେବ ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1967ର ଧାରା 6(2)(e) ଲାଗୁ ହୋଇନପାରେ ।*

*(iii) ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପୁର୍ନବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା **ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି**, ଧାରା 6(2)(1)[ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଆଧାରରେ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବାକୁ ମନା କରିବେ ଯେ, ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତରେ ଏକ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି],ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା, ସ୍ଥଗିତାଦେଶର ପ୍ରକୃତି, ସ୍ଥଗିତାଦେଶର କାରଣ ଏବଂ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ। ଏଭଳି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମତ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।*

3. ଭାରତ ଏବଂ ବିଦେଶରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ପାଳନ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।"

ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ତାଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଥିବା ବିଚାରାଧୀନ ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ନିବେଦନ ହୋଇସାରିଛି । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମ 6(2)(f) ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅଙ୍ଗୀକାରିତା ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 10 ଅକ୍ଟୋବର, 2019 ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରି ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନୂତନ ଆବେଦନ ନିବେଦନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ କୌଣସି ଅନିୟମତତା ନାହିଁ ।

6.1. ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସହ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ବିଚାରପୀଠ ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ/ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. 1663/2022ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ଖଣ୍ଡପୀଠ 13 ଏପ୍ରିଲ, 2023 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ :

> *"2. ଉପରୋକ୍ତ ଘଟଣାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ବାସ୍ତବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ମାମଲାର ବିଚିତ୍ର ତଥ୍ୟ, ଫଳପ୍ରଦ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଆବେଦନକାରୀ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସମାନ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରି ଅନେକ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ମାମଲାର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଗଠନ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲାର ବିଚିତ୍ର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆଇନର ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖାଯାଇଛି ।"*

ତେଣୁ, ଆବେଦନଟିର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ, ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପୀଠ ପୂର୍ବରୁ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ସହ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ସହ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ବିଚାରପୀଠର ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିନିୟମ 11 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ପ୍ରତିକାର ଅଛି, ଯାହା ସେ ସମାପ୍ତ କରିନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ତାହା ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

7. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ନଥିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"6. ପାସପୋର୍ଟ, ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା-

(1) XXX XXX

***(2)** ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଧାରା 5ର ଉପଧାରା (2)ର ଖଣ୍ଡ(c) ଅନୁଯାୟୀ, ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଆଧାରରେ କୌଣସି ବିଦେଶ ଗସ୍ତ ପାଇଁ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ ନୁହେଁ, ଯଥା: -*

(a) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଭାରତର ନାଗରିକ ନୁହନ୍ତି,

(b) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଭାରତର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଭାରତ ବାହାରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି,

(c) ଭାରତରୁ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ଭାରତର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ହୋଇପାରେ;

(d) ଭାରତ ବାହାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି କୌଣସି ବିଦେଶୀ ଦେଶ ସହିତ ଭାରତର ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ କିମ୍ବା କରିପାରେ;

(e) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ, ତାଙ୍କ ଆବେଦନ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ଭାରତର ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନୈତିକ ଅଧଃପତନତା ସହିତ ଜଡିତ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛନ୍ତି;

(f) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତର ଏକ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି;

(g) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପରୱାନା କିମ୍ବା ଡାକରା, କିମ୍ବା ଗିରଫ ପାଇଁ ପରୱାନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଭାରତରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନକୁ ନିଷେଧ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ଏପରି କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି;

(h) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେପରି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିଶୋଧ କରିନାହାନ୍ତି;

(i) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମତରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲୋକହିତରେ ନାହିଁ ।"

ଏହି ଅଧିନିୟମ 6(2)(e) ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯେତେବେଳେ ଏହିପରି ଆବେଦନ କରିବାର ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ନୈତିକ ଅଧଃପତନତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ଦଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(f) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଅପରାଧିକ ବିଚାରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା

ପରିସ୍ଥିତି ସହ ଜଡ଼ିତ । ***ବଙ୍ଗାଲା କସ୍ତୁରୀ ରଙ୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟୁଲୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(e) ଏବଂ ଧାରା 6(2)(f)କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ***ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ରାଓ ମାଲାଡି*** ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ।

8. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2) ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ଉଦ୍ଧୃତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ଏବଂ 10 ଅକ୍ଟୋବର, 2019ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟପତ୍ର ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ପଢ଼ିବା ପରେ, ଏଥିରେ ଲେଶମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଯଦି କୌଣସି ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲାରେ, ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଅପରାଧକୁ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେଇନାହାନ୍ତି, ତେବେ ଏହାକୁ *'ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା'* କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 2019 ଅକ୍ଟୋବର 10 ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକ ପତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ନିବେଦନ ହୋଇସାରିଛି, ତଥାପି ଅପରାଧ ପାଇଁ ସଂଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ନଥିରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

9. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ.1663/2022ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ମାନ୍ୟବର ଖଣ୍ଡପୀଠ, ସହ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଆଦେଶର ଆଇନଗତ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ମୋର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ

ହେଉଛି ଯେ, ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1663/2022ରେ ପାରିତ ଆଦେଶଠାରୁ ଅଲଗା, ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ।

10. ଏକ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାରର ଉପଲବ୍ଧତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଜଡ଼ିତ ଥାଏ, ନିଜର ବିଚାରଧାରା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ ।

11. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ, ସଂଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇସାରିଛି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

12. ତଦନୁସାରେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା K7858157 ବିଶିଷ୍ଟ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ସାନି ଆବେଦନ କରନ୍ତି, ତେବେ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ଅପରାଧିକ ମାମଲାଗୁଡିକ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସକ୍ଷମ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏକ ଆଦେଶ/ଏନଓସି ପାଇବା ଉପରେ ବାଧ୍ୟ ନକରି ଏହାକୁ ବିଚାର କରାଯିବ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ ଏହି ଆଦେଶର ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

(କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଏମ୍ଏସ୍

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : - ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ନାୟକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ